

C-565/22. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2022. augusztus 26.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. július 20.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél (eredetileg felperes):

Verein für Konsumenteninformation

A felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél (eredetileg alperes):

Sofatutor GmbH

A felülvizsgálati bírósággént eljáró Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) [omissis] a Verein für Konsumenteninformation, 1060 Bécs [omissis] felperes és a Sofatutor GmbH, Németország, 10245 Berlin [omissis] alperes között jogsértés abbahagyása és ítélet közzététele tárgyában folyamatban lévő ügyben, a felperesnek a fellebbviteli bírósággént eljáró Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) 2012. március 18-i, a Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) 2021. június 23-i ítéletét (GZ 30 Cg 29/20x-25) módosító ítélete (GZ 5 R 141/2ly-30) elleni felülvizsgálati kérelme nyomán [omissis] a következő

V é g z é s t

hozta:

I. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni a fogyasztók jogairól szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikkének (1) bekezdését, hogy távollevők között kötött szerződés „automatikus meghosszabbítása” (az irányelv 6. cikke

(1) bekezdésének o) pontja) esetén a fogyasztót ismételten megilleti az elállás joga?

II [omissis] [az eljárás felfüggesztése]

I n d o k o l á s:

A. Tényállás

- 1 A felperes a fogyasztóvédelmi törvény (a továbbiakban: KSchG) 29. §-a alapján keresetösségi joggal rendelkező egyesületnek minősül.
- 2 Az alperes online tanulási platformokat működtet tanulók számára. Szolgáltatásait az interneten keresztül Ausztria egész területén is kínálja, és üzleti tevékenysége során rendszeresen köt jogügyleteket a KSchG 1. §-a értelmében vett olyan fogyasztókkal, akik Ausztriában rendelkeznek lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel. Az alperes a fogyasztókkal általános szerződési feltételei (ÁSZF) alapján köt szerződést.
- 3 Az alperes ÁSZF-je úgy rendelkezik, hogy a platformra való első előfizetés megrendelése során az előfizetés a szerződés megkötésétől számított 30 napig ingyenesen tesztelhető, és ezen időszak alatt bármikor azonnali hatállyal felmondható, hogy az előfizetés csak a 30 nap leteltét követően válik fizetőssé, és hogy amennyiben a 30 napon belül nem kerül sor felmondásra, a megrendelési folyamat során megállapított díjköteles előfizetési időszak megkezdődik.
- 4 Abban az esetben, ha a díjköteles előfizetési időszak anélkül jár le, hogy az előfizetést az alperes vagy a fogyasztó kellő időben felmondta volna, az ÁSZF szerint az előfizetés meghatározott időtartamra automatikusan meghosszabbodik.
- 5 Az alperes az első szerződéskötés során tájékoztatja a fogyasztókat az elállási jogról, amely a fogyasztókat amiatt illeti meg, hogy a jelen ügyben szerződéskötésre a távollévők között kerül sor.

B. A felek perbeli álláspontja és az eddigi eljárás:

- 6 A **felperes** azt kérte, hogy – amennyiben ez a felülvizsgálati eljárás szempontjából még releváns – a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy „a fogyasztókkal fennálló üzleti kapcsolataiban hagyjon fel azzal, hogy a távollévők között létesített határozott idejű szerződéses jogviszony meghosszabbításakor az elállásnyilatkozat-minta rendelkezésre bocsátása mellett nem világosan és érthető módon tájékoztatja a fogyasztókat az elállási jog gyakorlásának feltételeiről, határidejéről és a vonatkozó eljárásról, vagy hogy ne folytasson hasonló gyakorlatot”. A felperes úgy véli, hogy az irányelv 9. cikkének szövege alapján nem állapítható meg az első alkalommal történő szerződéskötésre vonatkozó korlátozás. Következésképpen a fogyasztót a FAGG 11. §-ának az irányelv 9. cikkét átültető rendelkezése szerint elállási jog illeti meg akkor is, amikor próbaelőfizetése rendes előfizetéssé alakul át, valamint akkor is, amikor a

rendes előfizetés meghosszabbodik. Erről a második elállási jogról az alperes nem tájékoztatta a fogyasztókat. Az alperes ezáltal megsértette a FAGG 4. §-a (1) bekezdésének 8. pontja szerinti tájékoztatási kötelezettséget, ami alapján a KSchG 28a. §-a (1) bekezdése szerint köteles a jogsértés abbahagyására.

- 7 Az **alperes** nem ért egyet ezzel az abbahagyás iránti kérelemmel. Úgy vélte, hogy a szerződés előírt automatikus meghosszabbítása nem keletkeztet második elállási jogot a fogyasztó számára, és következésképpen az alperes nem volt köteles arról tájékoztatást nyújtani.
- 8 Az **elsőfokú bíróság** – amennyire az a jelen végzés vonatkozásában lényeges – a keresetnek megfelelően kötelezte az alperest.
- 9 A **fellebbviteli bíróság** – amennyire az a jelen végzés vonatkozásában lényeges – a kereset elutasítására módosította az ítéletet.
- 10 E határozat ellen nyújtotta be a **felperes** az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság) a fellebbviteli bíróság által elfogadhatónak nyilvánított **felülvizsgálati kérelmet**.

C. A vonatkozó jogszabályok:

A fogyasztói jogokról szóló irányelv 2. cikkének 7. pontja, 6. cikke (1) bekezdésének h) és o) pontja, valamint 9. cikkének (1) bekezdése az azokhoz kapcsolódó címekkel együtt következésképpen szól:

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

7. „távollevők között kötött szerződés”: a kereskedő [helyesen: eladó vagy szolgáltató] és a fogyasztó között áru vagy szolgáltatás értékesítésére szervezett távértékesítési rendszer keretében, a kereskedő [helyesen: eladó vagy szolgáltató] és a fogyasztó egyidejű fizikai jelenléte nélkül – a szerződés megkötésének időpontjával bezárólag kizárólag egy vagy több távközlő eszköz alkalmazásával – kötött szerződés;

6. cikk

Tájékoztatási követelmények a távollevők között és az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében

(1) A fogyasztót a távollevők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat mindaddig nem köti, amíg a kereskedő

[helyesen: eladó vagy szolgáltató] egyértelműen és érthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről:

[...]

h) elállási jog fennállása esetén az említett jog gyakorlásának a 11. cikk (1) bekezdése szerinti feltételei, határideje és a vonatkozó eljárások, valamint az I. melléklet B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-minta;

[...]

o) adott esetben a szerződés időtartama, illetve ha a szerződés határozatlan időre szól vagy automatikusan meghosszabbodik, a szerződés felmondásának feltételei;

9. cikk

Elállási jog

(1) Azon esetet kivéve, amikor a 16. cikkben említett kivételek alkalmazandók, a fogyasztó 14 napon belül indoklás nélkül elállhat a távollévők között vagy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződéstől, anélkül, hogy a 13. cikk (2) bekezdésében és a 14. cikkben előírtakon kívül más költség terhelné.

Az osztrák Fern- und Auswärtsgeschäfte-Gesetz (a távollévők között és üzlethelyiségen kívül kötött szerződésekről szóló törvény, a továbbiakban: FAGG) 3. §-ának 2. pontja, 4. §-a (1) bekezdésének 8. és 14. pontja, valamint 11. §-ának (1) bekezdése az azokhoz kapcsolódó címekkel együtt következőképpen szól:

Fogalommeghatározások

3. § Értelmező rendelkezések:

[...]

2. „távollévők között kötött szerződés”: eladó vagy szolgáltató és fogyasztó között áru vagy szolgáltatás értékesítésére szervezett távértékesítési rendszer keretében, az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó egyidejű fizikai jelenléte nélkül – a szerződés létrejöttével bezárólag kizárólag egy vagy több távközlő eszköz alkalmazásával – kötött szerződés;

A tájékoztatási kötelezettség tartalma; jogkövetkezmények

4. § (1) A fogyasztót a szerződés vagy a szerződéses nyilatkozata mindaddig nem köti, amíg az eladó vagy szolgáltató egyértelműen és érthető módon tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről:

[...]

8. elállási jog fennállása esetén az említett jog gyakorlásának feltételei, határideje és a vonatkozó eljárás az I. melléklet B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-minta rendelkezésre bocsátása mellett,

[...]

14. adott esetben a szerződés időtartama, illetve ha a szerződés határozatlan időre szól vagy automatikusan meghosszabbodik, a szerződés felmondásának feltételei,

Elállási jog és az elállás határideje

11. § (1) A fogyasztó a távollévők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződést 14 napon belül indokolás nélkül felmondhatja.

[...]

D. Az előzetes döntéshozatalra utalás indokolása

- 11 A jogvita eldöntése döntő mértékben az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének értelmezésétől függ, amely a FAGG 11. §-a (1) bekezdésének értelmezése szempontjából is irányadó.
- 12 Az FAGG 11. §-ának az előkészítő anyagai szerint az elállási jog nem korlátozódik az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó közötti első szerződéskötésre, hanem a már meglévő, azonban határozott idejű szerződéses jogviszony meghosszabbítása vagy a már meglévő szerződéses jogviszony tartalmának módosítása, ha arról távollévők vagy üzlethelyiségen kívül állapodtak meg, szintén az FAGG hatálya alá tartozhat, és így a fogyasztó elállási jogát eredményezheti a szerződés megállapodás szerinti meghosszabbítása vagy módosítása tekintetében [omissis].
- 13 A szakirodalom az előkészítő anyagokra hivatkozva azt az álláspontot képviseli, hogy az elállási jogot az üzlethelyiségen kívül vagy távollévők között kötött szerződéssel bármilyen formában létrejött szerződéses jogviszony tartalmának módosítása vagy (külön megállapodással történő) meghosszabbítása esetén is figyelembe kell venni [omissis]. Ha a fogyasztó hozzájárulására nyilatkozat vélelme útján kerül sor, a fogyasztót kifejezetten tájékoztatni kell arról, hogy magatartása mit von maga után [omissis].
- 14 A szakirodalom kétségbe vonja, hogy a távollévők között kötött szerződés *automatikus* meghosszabbítása ismét elállási jogot keletkeztet. Meg kell jegyezni, hogy az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének o) pontja csupán „adott esetben a szerződés időtartam[ára], illetve ha a szerződés határozatlan időre szól vagy automatikusan meghosszabbodik, a szerződés felmondásának feltételei[re]” vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget ír elő, azonban a rendelkezés nem említi az elállási jogot, illetve az ilyen jogra vonatkozó tájékoztatást, noha a szerződések automatikus meghosszabbításával foglalkozik. Ezen túlmenően a

szakirodalomban vitatott, hogy az automatikus meghosszabbítás az irányelv 2. cikkének 7. pontja értelmében vett „távollevők között kötött [második] szerződésnek” minősülne. Ennek az az indoka, hogy (második) szerződés „megkötésére” nem kerül sor, hanem az első szerződést csupán nem mondják fel (és az utóbbiban foglaltak szerint az első szerződés időtartama ezáltal meghosszabbodik), valamint az, hogy a szerződés automatikus meghosszabbítása esetében a „távollevők között kötött szerződés” jogi fogalom meghatározása értelmében nem lehet szó „kizárólag távközlő eszköz alkalmazásáról”. Végül a szakirodalomban azzal érvelnek, hogy a szerződés automatikus meghosszabbítása esetében a távértékesítésre jellemző (az elállási jogot objektíve igazoló) kockázat már nem áll fenn (lásd az irányelv (37) preambulumbekzdését). Ebben az esetben a fogyasztó már elegendő ismerettel rendelkezik az árukat vagy szolgáltatásokat illetően, és már az eredeti szerződéskötés alkalmával megfelelően tájékoztatták a meghosszabbítás lehetőségéről [omissis].

- 15 Az Európai Unió Bírósága kimondta, hogy a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló 2002/65/EK irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a hitelszerződést módosító záradék az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés” fogalma alá tartozik, ha a módosító záradék az eredetileg meghatározott kamatláb módosítására korlátozódik, az említett hitel időtartamának meghosszabbítása vagy összegének módosítása nélkül, és ha a hitelszerződés eredeti záradékai előírták ilyen módosító záradék elfogadását vagy ennek hiányában változó kamatláb alkalmazását (Bíróság Sparkasse Südholstein ítélete, C-639/18).

- 16 Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) megítélése szerint

nem merül fel *acte clair* a kérelem elején feltett kérdés tekintetében, még akkor sem, ha a szakirodalomban felhozott érvek az elállási jog ellen szólnak és még ha a Bíróság C-639/18. sz. ügyben hozott ítélete a jelen ügyre megfelelően átültethető is [omissis]. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) tehát úgy véli, hogy végső fokán eljáró bírósággént köteles előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjeszteni (lásd: RS0082949).

[omissis] 2022. július 20.

[omissis]